

Likabehandlingsplan

Guldstadsgymnasiet

Läsåret 2017-2018

Innehåll

Inledning	3
Vision.....	3
Resurser för likabehandlingsarbete.....	3
Likabehandlingsteam	3
Övrig personal	4
Alla elever	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Begrepp och definitioner	4
Diskrimineringsgrunder	4
Direkt diskriminering	4
Indirekt diskriminering	4
Kränkande behandling och trakasserier	5
Repressalier.....	5
Utvärdering av läsåret 2015/2016	5
Kartlagda aktiviteter 2015/2016 och slutsatser	5
Tillägg i Likabehandlingsplanen 2015-01-13, en kartläggning av Likabehandlingsarbetet via enkät - elevernas synpunkter läsåret 14/15.	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Mål för 2015/2016	7
Insatser under skolutåret 2014/2016.....	7
Främjande åtgärder:	7
Förebyggande åtgärder:	8
Rutiner vid misstanke om ett likabehandlingsärende	8
Elev-elev	8
Uppföljning.....	8
Om kränkningarna inte upphör	8
Personal-elev	8
Dokumentation.....	9
Uppföljning, utvärdering, och upprättande av ny plan	9

Bilaga 1 Fortsatt förklaring av begrepp

Bilaga 2 Lagar och föreskrifter

Inledning

Guldstadsgymnasiets likabehandlingsplan gäller under läsåret 2017/2018.

Likabehandlingsplanen ska göras känd för all personal, alla elever samt deras vårdnadshavare. Detta sker genom allmän information, skolans hemsida och elevinformationshäfte.

- Ansvarig för information till all personal är rektor. Ansvarig för information till vikarier är rektor.
- Ansvarig för information till lärarkandidater är resp. handledare.
- Ansvarig för information till klasser är resp. mentor.
- Föräldrar informeras på föräldramötet i åk 1 av elevhälsoteamet eller mentorer.

Vision

Guldstadsgymnasiet är en arbetsplats där ingen, vare sig elev eller personal, ska bli diskriminerad, trakasserad eller utsatt för kränkande behandling. Vår vision är att skolan ska vara en plats öppen för alla där kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck, ålder eller funktionsnedsättning inte spelar någon roll för hur elever blir bemötta av varandra eller av personal på skolan.

Förväntningarna ska sättas på individen utifrån den enskilda individen och inte utifrån kön eller något annat. Det är därför viktigt att all personal och alla elever tar ansvar och jobbar med dessa frågor. Likabehandlingsfrågor är en integrerad del i den dagliga verksamheten.

Resurser för likabehandlingsarbete

Alla på skolan har ett ansvar att motverka, förebygga och upptäcka handlingar och attityder som kan antas vara i strid med Skollagen (2010:800) och Diskrimineringslagen (2008:567).

Rektor ansvarar för likabehandlingsplanen. Utöver detta generella ansvar har likabehandlingsteamet (LBT) på skolan ett mer specifikt ansvar för att arbeta med frågor som rör likabehandling.

Likabehandlingsteam

Skolan har ett likabehandlingsteam (LBT), som under läsåret 2017/2018 består av följande personer:

- John Karlberg, rektor
- Mia Forsell, kurator
- P-A Andersson, elevpedagog
- Marit Logardt, skolsköterska
- Maria Holmstén, förstelärare

Teamet träffas var fjärde vecka för allmänna uppföljningsträffar och när det uppkommit ärenden som kräver deras insatser samt för att arbeta fram nya rutiner vad gäller bl.a. dokumentation och uppföljning av likabehandlingsärenden.

Övrig personal

Utöver LBTs arbete har såväl ledningsgrupp, elevvårdsteam som lärare och övrig personal till uppgift och skyldighet att jobba för att motverka kränkning, trakasserier och diskriminering.

Elevernas ansvar

Alla elever är en viktig del i likabehandlingsarbetet. Deras uppgift är både att stötta sina klasskompisar och att kontakta lärare, LBT eller elevhälsan om det uppstår konflikter eller kränkningar, så även om någon elev verkar fara illa på något annat sätt. Samtliga elever på Guldstadsgymnasiet får en grundläggande utbildning gällande LBT, diskrimineringslagen, skollagen samt olika värderingsövningar.

Skolans målsättning är att elevrådsrepresentanterna träffar LBT en gång per termin och har återkommande kontakter med mentorer. Vid dessa träffar efterfrågas deras observationer och erfarenheter i klasserna samt om representanterna känner till om någon elev blivit utsatt för något som strider mot lagen om likabehandling.

Begrepp och definitioner

Diskrimineringsgrunder

De lagskyddade diskrimineringsgrunderna i diskrimineringslagen är:

- Kön
- Könsöverskridande identitet eller uttryck
- Etnisk tillhörighet
- Religion och annan trosuppfattning
- Funktionshinder
- Sexuell läggning
- Ålder

En mer utförlig förklaring av begreppen finns i bilaga 1.

Direkt diskriminering

En elev får inte missgynnas på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

Indirekt diskriminering

Indirekt diskriminering innebär att man diskriminerar någon genom att behandla alla lika. Det beskrivs i lagen som när någon blir missgynnad genom tillämpningen av en bestämmelse eller ett förfaringssätt som verkar vara neutralt men som i praktiken särskilt kan missgynna en elev enligt någon av diskrimineringsgrunderna.

Kränkande behandling och trakasserier

Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker en elevs värdighet. Kränkande behandling har till skillnad från trakasserier inte samband med någon diskrimineringsgrund (se kap 6 i skollagen).

- Trakasserier och kränkande behandling kan vara:
- fysiska (slag, knuffar)
- verbala (hot, svordomar, öknamn)
- psykosociala (utfrysning, grimaser)
- texter och bilder via nätet och sociala medier

Trakasserier definieras i diskrimineringslagen som ett uppträdande som kränker en elevs värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Det gemensamma för trakasserier är att de gör att en elev eller student känner sig förolämpad, hotad, kränkt eller illa behandlad. Även när en elev kränks på grund av en förälders eller syskons sexuella läggning, funktionsnedsättning eller dylikt, är det att ses som trakasserier. Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier. Det kan handla om ovälkomna beröringar, tafsningar, skämt, förslag, blickar eller bilder som är sexuellt anspelade och upplevs som kränkande.

Repressalier

Personalen får inte utsätta en elev för straff eller annan form av negativ behandling på grund av att eleven eller vårdnadshavaren har anmält skolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling. Det gäller även när en elev, exempelvis som vittne, medverkar i en utredning som rör diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

Lagar och föreskrifter finns beskrivet mer utförligt i bilaga 2.

Utvärdering av läsåret 2016/2017

Under varje läsår görs en kartläggning av läget på skolan. Där samlas information om hur eleverna har det i stort, vilka utvecklingsområden som finns och vad vi som skola behöver bli bättre på. Likabehandlingsteamet träffades den 20 juni 2016 för att analysera vad som framkommit under året samt resultatet av genomförda aktiviteter.

Kartlagda aktiviteter 2016/2017 och slutsatser.

Lsåret 2016/2017 inleddes med en introduktionsdag för årskurs 1. Introduktionsdagen syftade till att de nya eleverna skulle bli mer trygga med varandra och lokalerna, innan de äldre eleverna kom till skolan. Detta upplevdes av eleverna i årskurs ett som en bra dag för att i lugn och ro bekanta sig med lokaler, andra elever och personal.

Under vårterminen genomfördes en trivselenkät med samtliga elever. Resultatet av undersökningen visar att 84 % av eleverna trivs bra eller mycket bra i skolan. Endast en elev uppger att den inte trivs alls. Utifrån enkäten framkom att eleverna vill ha mer aktiviteter på rasterna, fler gemensamma trivselaktiviteter för samtliga elever samt fler sittplatser i elevfikat för att öka trivseln på skolan. Vidare visade trivselenkäten eleverna känner sig trygga på skolan samt upplever oftast att de har någon att vara med på rasterna. 88 % av eleverna känner sig trygga i skolan, 79 % av eleverna trivs i sin klass, 91 % upplever att lärare och personal lyssnar på dem samt 98 % upplever att skolans ordningsregler fungerar bra. Andelen elever som uppger att det förekommit mobbing, rasism och trakasserier på skolan under läsåret har minskat jämfört med föregående år.

Jämfört med föregående läsår anger färre elever att de trivs i sin klass. Minskningen går att isolera till en specifik klass där vi under läsåret genomfört flera stora insatser med fokus på kamratskap, uppförande och relationer.

Ett utvecklingsområde som framkommer i undersökningen är att färre elever anser att ljudnivån i klassrummet är bra detta läsår jämfört med föregående läsår. Föregående läsår ansåg 57 % av eleverna att ljudnivån i klassrummet var bra eller mycket bra medan endast 43 % av elever som deltog i årets undersökning ansåg att ljudnivån var bra eller mycket bra.

En kartläggning genomförs även genom drogvaneundersökning, inkl. frågor om trivsel och mobbing, med årskurs 2 under hösten (resultat klart i nov.) Guldstadsgymnasiet delger elever och elevers föräldrar. Undersökningen görs på initiativ av Skellefteå kommun. Se bilaga 3.

Alla elever i årskurs 1 erbjuds hälsosamtal hos skolsköterska. Kontinuerliga samtal med eleverna gör att skolsköterskan har kunnat fånga upp problem tidigt och föra dessa vidare till LBT och EHT snabbt.

Översyn av uppkomna likabehandlingsärenden och dokumentation av dessa är viktigt och har gjorts i EHT/LBT-gruppen och det fortsätter vi med under 17/18. Inför läsåret gjordes en mötesstrategi med LBT var 4:e vecka, behövs det oftare så finns det möjlighet till varje vecka. Det har fungerat bra så vi fortsätter med samma rutin.

I höstas fick alla elever i årskurs 1 en halv temadag på tema "Må bra" som syftar till att skapa bra relationer i klasserna samt till att eleverna ska kunna lyfta varandra genom positiv feedback. Detta sker i samarbete med skolkyrkan. Detta samarbete kommer att utökas med kamratstödjar-utbildning under läsåret 17/18.

Eleverna på Hantverksprogrammet i årskurs ett har under läsåret genomfört en kamratstödjarutbildning. Utöver detta har Tjejjouren vid tre tillfällen besökt klassen för att prata om attityd, självkänsla och beteende på sociala medier. Tillsammans gav detta ett väldigt bra resultat och har medfört en bättre stämning och lugnare klimat i klassen. Även eleverna har uttryckt att insatserna har varit mycket bra.

Under vårterminen har alla elever i årskurs två varit på en temadag "Livsviktiga relationer" i samarbete med skolkyrkan. Vi kommer att ha ett fortsatt samarbete med skolkyrkan, då det varit en fungerande samarbetspartner som gett stöd till både personal och elever.

Innan terminsstart ger överlämnande grundskola rapport gällande blivande elevers behov av stöd. Vi är väldigt glada över kommunens strategi att även bjuda in fristående skolor till dessa överlämningar då detta ökar våra chanser att få en bra överlämning från kommunala grundskolor.

Lärarna på skolan arbetar aktivt med gruppsammansättningar i klasserna för att motverka utanförskap. Detta har bland annat gjorts på två mentorsdagar under läsåret. Vi upplever att grupperingar i klasser har minskat och att samarbetsviljan har förbättras.

EHT träffar samtliga elever i årskurs 1 i början av höstterminen, för att informera om vilka de är och hur eleverna kan ta hjälp av dem. Detta gav ett bra resultat vilket gör att vi behåller samma rutin till nästa läsår.

Under läsåret 16/17 har samtliga mentorer vid ett tillfälle per termin gått igenom likabehandlingsplanen samt låtit eleverna diskutera frågeställningar som berör kränkningar och diskriminering.

Mentorerna ska genomföra samtal med eleverna en gång per termin. Detta samtal ska beröra studier, trivsel, mående och resultat. Dessa mentorssamtal som eleverna har med sina mentorer, gör att personal kunnat fånga upp små problem tidigt.

Mål för 2017/2018

1. Fortsatt bra samarbete mellan elevassistenter och LBT. Elevassistenterna ser och hör mycket eftersom de befinner sig ute i verksamheten bland eleverna.
2. Fortsatt bra samarbete med lärare samt övrig personal och LBT.
3. Alla eleverna ska ha kännedom om likabehandlingsplanen, och likabehandlingsteamet.
4. Att bibehålla/öka andelen elever som utifrån Trivselenkäten uppger att de trivs bra eller mycket bra i skolan.
5. Att minska andelen elever som utifrån Trivselenkäten uppger att det förekommit mobbning, trakasserier eller rasism i skolan.
6. Samtliga elever ska känna att de trivs i sin klass.

Insatser under skolåret 2016/2017

Främjande åtgärder:

- Öppet EHT en gång i veckan där lärare kan lyfta elevärenden med EHT för att på så sätt få hjälp att komma vidare i ärendet..
- Vi mentorstid varje vecka.
- Alla lärare och elevassistenter är mentorer för en elevgrupp. Detta för få en bättre översikt över eleverna samt att eleverna får bättre kontakt med sin mentor.
- Fortsatt arbete med vikten av att bete sig rätt och trevligt på sociala medier.

- Fortsatt samarbete med skolkyrkan. Må-bra-dag åk 1, Livsviktiga relationer åk 2 samt kamratstödjarutbildning och machofabriken om behov finns.
- Fortsatt samarbete med Tjejjouren.

Förebyggande åtgärder:

- Motverka användandet av alkohol samt användandet av tobak.
- Stärkt arbete med att motverka användandet av droger genom temadagar samt utbildning för personalen.
- Innan terminsstart ger överlämnande grundskola rapport gällande blivande elevers behov av stöd.
- Uppmana all personal att kontakta likabehandlingsteamet när man misstänker/ser att någon blir utsatt för diskriminering eller kränkande behandling.

Rutiner vid misstanke om ett likabehandlingsärende

Skolan ska ta varje signal eller annan uppgift om kränkande handling på allvar och utreda vad som ligger bakom. Föräldrar har ansvar att rapportera via mail eller telefon till rektor eller mentor när de upplever eller får kännedom om diskriminering eller annan kränkande behandling.

Elev-elev

- Om personal, elev eller förälder misstänker att elev kränkts av annan elev skall rektor och LBT informeras.
- LBT/rektor samlar in information från den kränkte och från personal samt utreder vad som ligger bakom. Utredningens omfattning är beroende av omständigheterna i det enskilda fallet. Utifrån detta planeras lämplig åtgärd beroende på ärendets art, t ex samtal med inblandade och åtgärden genomförs.

Uppföljning

- Likabehandlingsteamet följer upp ärendet med berörda personer, den kränkte och dem som kränkte. LBT kontrollerar att kränkande behandling har upphört, är inte så fallet kan t.ex. ett möte med den/de som kränker och föräldrar bli aktuellt.

Om kränkningarna inte upphör

- Om kränkningarna inte upphör trots genomförda insatser, enligt ovan, utreds ärendet vidare och kan då omfatta samtal med fler elever, föräldrar och personal etc. samt observationer av de inblandade. Resultatet av denna utredning ligger då till grund för fortsatta åtgärder (5 kap. Skollagen). Det kan även innebära att skolan gör en anmälan till Socialtjänst eller Polisen.

Personal-elev

- Om personal handlar i strid mot lagen är rektor ansvarig för att omgående utreda ärendet och skyndsamt se till att nödvändiga åtgärder vidtas. Rektor följer upp ärendet med berörda personer och kontrollerar att lagen följs.
- Alla som arbetar på skolan skall meddela rektor, om man misstänker att personal agerat i strid med lagen.

Dokumentation

- Särskilda blanketter för dokumentation av likabehandlingsärenden, samt för anmälan till LBT vid misstanke om kränkning, har utformats.
- Det som inträffat och alla gjorda insatser i ett ärende, oavsett om det är personal eller elev som utfört handlingen, ska dokumenteras skriftligt och händelserapporten kommer att sparas separat på skolan, för att inte bryta mot ev. sekretessbelagda uppgifter kring utsatta elever, eller sprida information som obehöriga ej bör ha tillgång till. Händelserapporten sparas och förvaras i arkivskåpet hos skolsköterskan. Dokumentet ska arkiveras på skolan i minst tre år efter avslutat ärende. I likabehandlingsplanen kommer nya åtgärder och mål att presenteras, formulerade utifrån resultatet av händelse

Uppföljning, utvärdering, och upprättande av ny plan

Uppföljning och utvärdering av skolans arbete med att främja, förebygga och/eller åtgärda kränkning, diskriminering och trakasserier ska göras årligen och innan nästa års likabehandlingsplan upprättas. Detta görs genom att skolans likabehandlingsteam träffas i maj och utvärderar de mål som satts för läsåret samt ser över de likabehandlingsärenden som uppkommit under året för att lära inför nästa år. Till denna utvärdering kan trivselenkätens resultat samt övrig insamlad information från skolan användas. I samband med detta kan även nya mål för kommande läsår formuleras, samt kommande läsårs likabehandlingsplan förberedas. När skolan sedan fått mer information om kommande läsårs elever, kan likabehandlingsplanen revideras utifrån uppkomna behov. Vid varje läsårsstart ska en likabehandlingsplan finnas klar.

Mål och åtgärder för likabehandlingsarbetet ska utformas i samarbete mellan LBT, elever och ledningsgrupp. I utvärderingen deltar alltid en elev från varje årskurs samt övrig personal ur LBT.

Följande frågor ska tas upp:

- Hur har informationen nått ut?
- Vilka förebyggande åtgärder har vidtagits under läsåret?
- Hur har eventuella ärenden hanterats och följts upp?
- Ska något ändras i likabehandlingsplanen?
- Vad mer behöver vi göra för att förebygga kränkning, diskriminering och trakasserier?
- Vad är elevrådets åsikt om skolans arbete mot diskriminering och annan kränkande behandling?

Inför kommande års likabehandlingsplan ska det redogöras för de insatser som gjorts under läsåret och hur de fallit ut.

I samband med utvärderingen prövas vad (fortbildning, information och förebyggande arbete m.m.) som bör prioriteras under det kommande året. Förslag om prioriteringar lämnas till rektor som tar upp det som ett beslutsärende.

Skellefteå 2017-06-21

John Karlberg, rektor

Bilaga 1.

Fortsatt begrepp och definitioner

Kön, Könsöverskridande identitet eller uttryck

Med kön avses i diskrimineringslagen att någon är kvinna eller man. Med könsöverskridande identitet eller uttryck avses i diskrimineringslagen att någon identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för sin sexuella identitet.

Etnisk tillhörighet

Med etnisk tillhörighet menas att någon tillhör en grupp personer som har samma hudfärg, nationella eller etniska ursprung. Var och en har rätt att bestämma sin egen tillhörighet. Du kan ha flera etniska tillhörigheter.

Religion eller annan trosuppfattning

Religionsfriheten är skyddad i den svenska grundlagen. Skolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier som har samband med religion eller annan trosuppfattning.

Funktionshinder

Varaktiga fysiska, psykiska eller intellektuella handikapp. Som funktionshinder räknas både sådana som syns eller inte märks lika tydligt.

Ålder

Ingen får diskrimineras eller trakasseras i skolan p. g. a. ålder. Det är tillåtet att särbehandla p.g.a. ålder, om det finns ett berättigat syfte, och de medel som används är lämpliga och nödvändiga.

Sexuell läggning

Avser en persons homo-, bi- eller heterosexualitet.

Bilaga 2

Lagar och föreskrifter

Om likabehandlingsplanen

Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling regleras både i diskrimineringslagen och i Skollagen. Skolan ska varje år upprätta en plan för likabehandling (mot diskriminerande behandling) enligt Diskrimineringslagens 3 kap 16 § och en årlig plan mot kränkande behandling enligt Skollagen kap 6. Dessa får föras samman till *en* plan, vilket Guldstadsgymnasiet har valt att göra i denna likabehandlingsplan.

De olika regelverk som berörs är:

- Diskrimineringslagen (2008:567)
- Skollagen (2010:800)

Den årliga planen ska innehålla en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse av vilka åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. (Skollagen 3 kap 8 §).

Skolor är skyldiga att arbeta förebyggande mot diskriminering på alla grunder förutom könsidentitet eller köns uttryck och ålder. DO rekommenderar ändå att skolor arbetar förebyggande även när det gäller dessa grunder och att ta med dem i planen. Ett förebyggande arbete minskar risken för diskriminering och trakasserier.

Elevers delaktighet

Målet är att elever ska vara delaktiga i likabehandlingsplanens utformande, genom att direkt och indirekt till likabehandlingsteamet komma med synpunkter på situationen på skolan, och vad som behöver förbättras. Elever ska alltid vara delaktiga inför upprättande av likabehandlingsplanen, liksom vid vårens utvärdering av likabehandlingsplanen och likabehandlingsteamets arbete (se avsnitt om utvärdering).

Ansvar att lämna information

Lärare och annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling, är skyldig att anmäla detta till rektorn. *Rektorn* är i sin tur skyldig att föra informationen vidare till huvudmannen. (Skollagen, SFS 2010:800) Detta är VD för Honesta AB.

Ansvar för utredning och åtgärder

Om en utbildningsanordnare får kännedom om att ett barn, en elev eller studerande som deltar i eller söker till utbildningsanordnarens verksamhet anser sig i samband med verksamheten ha blivit utsatt för trakasserier eller sexuella trakasserier, är utbildningsanordnaren skyldig att utreda omständigheterna kring de uppgivna trakasserier

och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra trakasserier i framtiden (2 kap. 7 § Diskrimineringslagen (2008:567)).

Diskrimineringslagen

En utbildningsanordnare som bedriver utbildning eller annan verksamhet enligt skollagen ska inom ramen för denna verksamhet bedriva ett målinriktat arbete för att *aktivt främja lika rättigheter och möjligheter* för de barn, elever eller studenter som deltar i eller söker till verksamheten, oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder eller sexuell läggning. (3 kap. 14 § Diskrimineringslagen (2008:567))

En utbildningsanordnare som bedriver utbildning eller verksamhet enligt skollagen ska vidta åtgärder för att förebygga och förhindra att något barn eller någon elev som deltar i eller söker till verksamheten utsätts för *trakasserier* som har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder eller sexuell läggning, eller för sexuella trakasserier (3 kap. 15 § Diskrimineringslagen (2008:567)).

Skollagen

Huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att *motverka kränkande behandling av barn och elever* (6 kap. 6 § Skollagen). Närmare föreskrifter om detta finns i 7 och 8 § i samma kapitel.